

Respostas ao cambio climático dende a ciencia e a educación

Respostas fronte ao cambio climático dende o ámbito da enerxía”

Día mundial do medioambiente

Noia, 5 de xuño de 2015

Bernardo Parajó

Proxecto de Educación Ambiental | CAMBIO CLIMÁTICO

Promove:

Cancela de Noia

Colabora:

Contidos

- a situación enerxética actual
- a ruta da enerxía
- a xestión enerxética
- instrumentos TIC para o control da enerxía

a situación enerxética actual

consumo enerxético

- maior consumo de enerxía da que se necesita
- centrado en combustibles de orixe fósil
- esgotamento de reservas
- alta dependencia de países extractores
- contexto enerxético mundial sensible e inestable
- **contaminación medioambiental**

tres cuestións:

- canto tempo poderán os combustibles fósiles cubrir a crecente demanda enerxética?
- ata que punto e durante canto tempo poderase capturar e almacenar CO₂?
- de onde se obterá a enerxía que necesitaremos as próximas décadas?

estratexia 20-20-20

- reducir un 20 % a emisión de CO₂
- mellorar un 20 % a eficiencia enerxética

“no futuro, obteremos a enerxía do coñecemento”

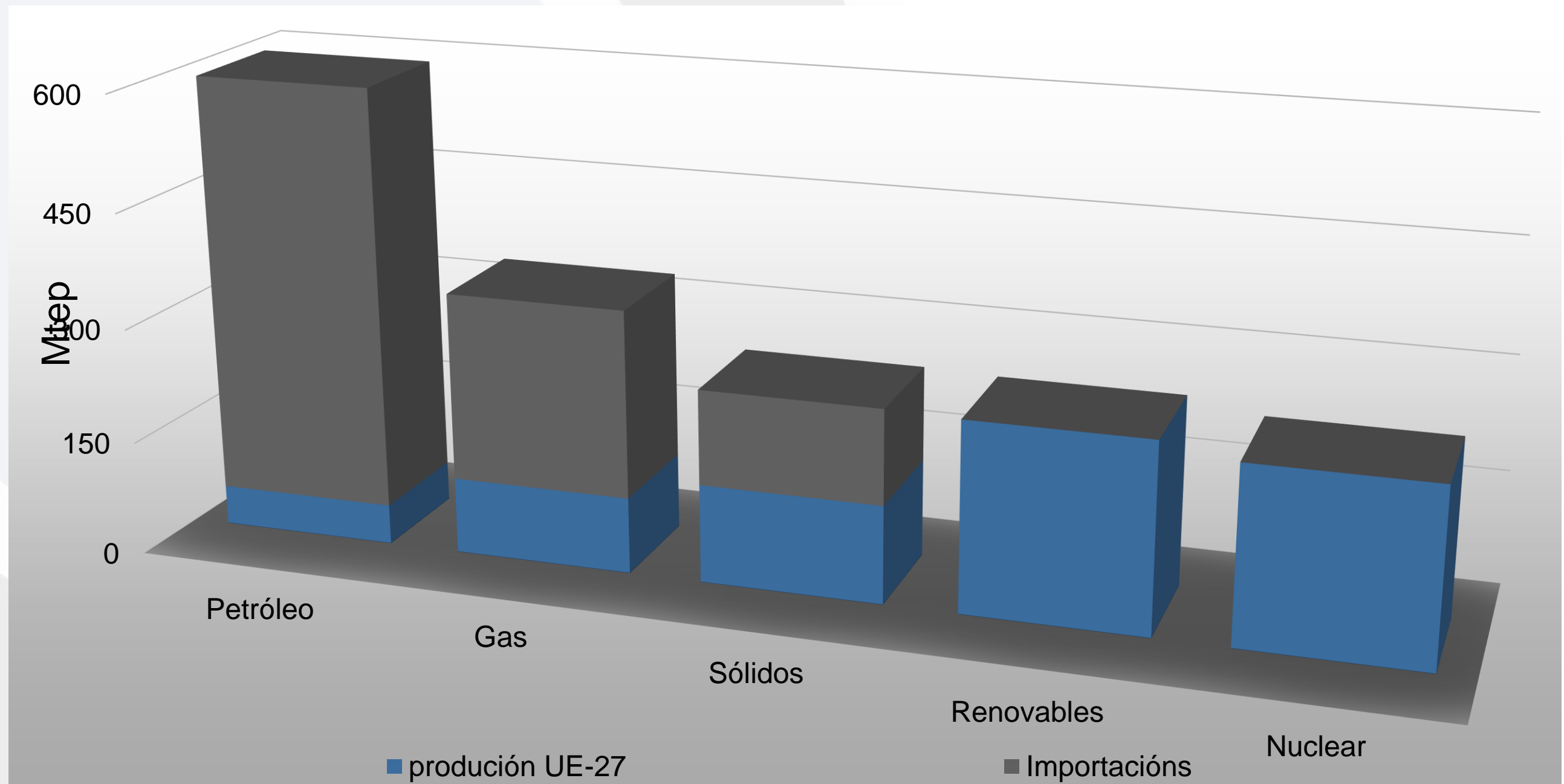
- producir un 20 % da enerxía mediante fontes limpas
- incorporar un 10 % de combustible de orixe renovable no transporte

Steven Cowley

a situación enerxética actual

dependencia enerxética

- proxeccións para 2020 para UE-27, segundo o plan actuación en produción da seguridade e a solidariedade no sector da enerxía COM (2008) 781 final

a situación enerxética actual

cambio climático

**USO DE COMBUSTIBLES
FÓSILES**

**CONTAMINACIÓN
MEDIAMBIENTAL**

EFFECTO INVERNADOIRO

CAMBIO CLIMÁTICO

CAMBIO CLIMÁTICO

cambio de clima atribuído directa ou indirectamente á actividade humana, que altera a composición da atmosfera mundial e que se suma á variabilidade natural do clima observada durante períodos de tempos comparables”

gases de efecto invernadoiro:

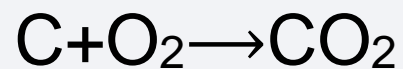
• CO₂ - CH₄ - NO₂ - SF₆ - PFC - HFC

a concentración de CO₂ pasou de 280 ppm na época preindustrial a 380 ppm actuais

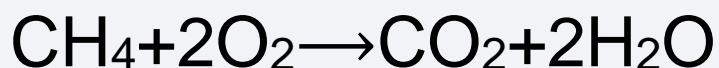
para conter o crecemento ate 450 ppm en 2030 é necesario un incremento da produción renovable dente o 18 ao 40 % (sobre unha demanda un 45 % superior)

a situación enerxética actual

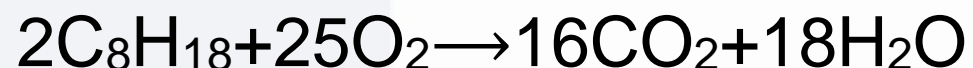
o 80 % das emisións de CO₂ á atmosfera procede das actividades enerxéticas: combustión de carbón e hidrocarburos

Metano

Gasolina

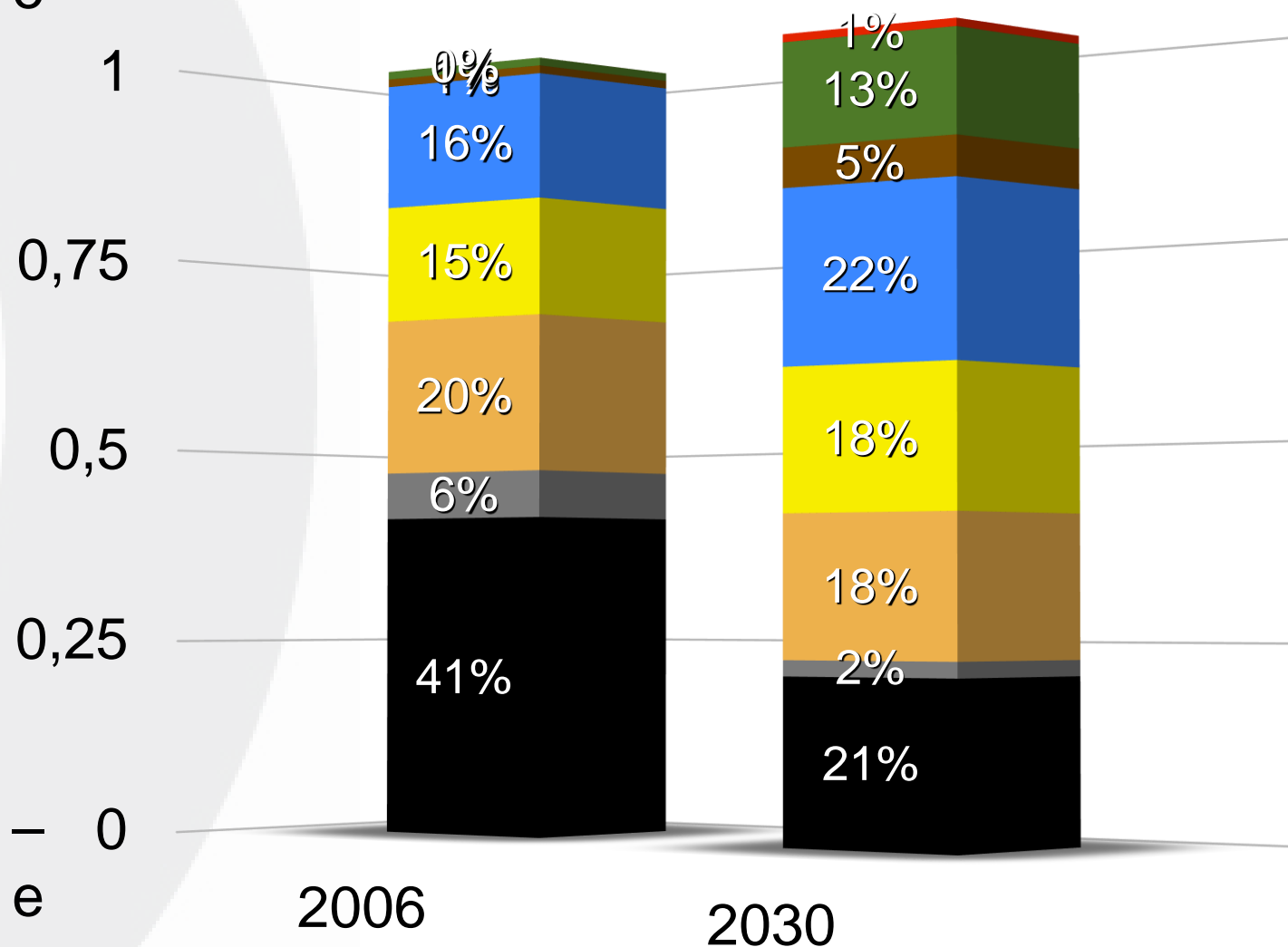

1 tonelada de CO₂ é:

• unha viaxe en avión Madrid – Londres por persoa (ida e volta)

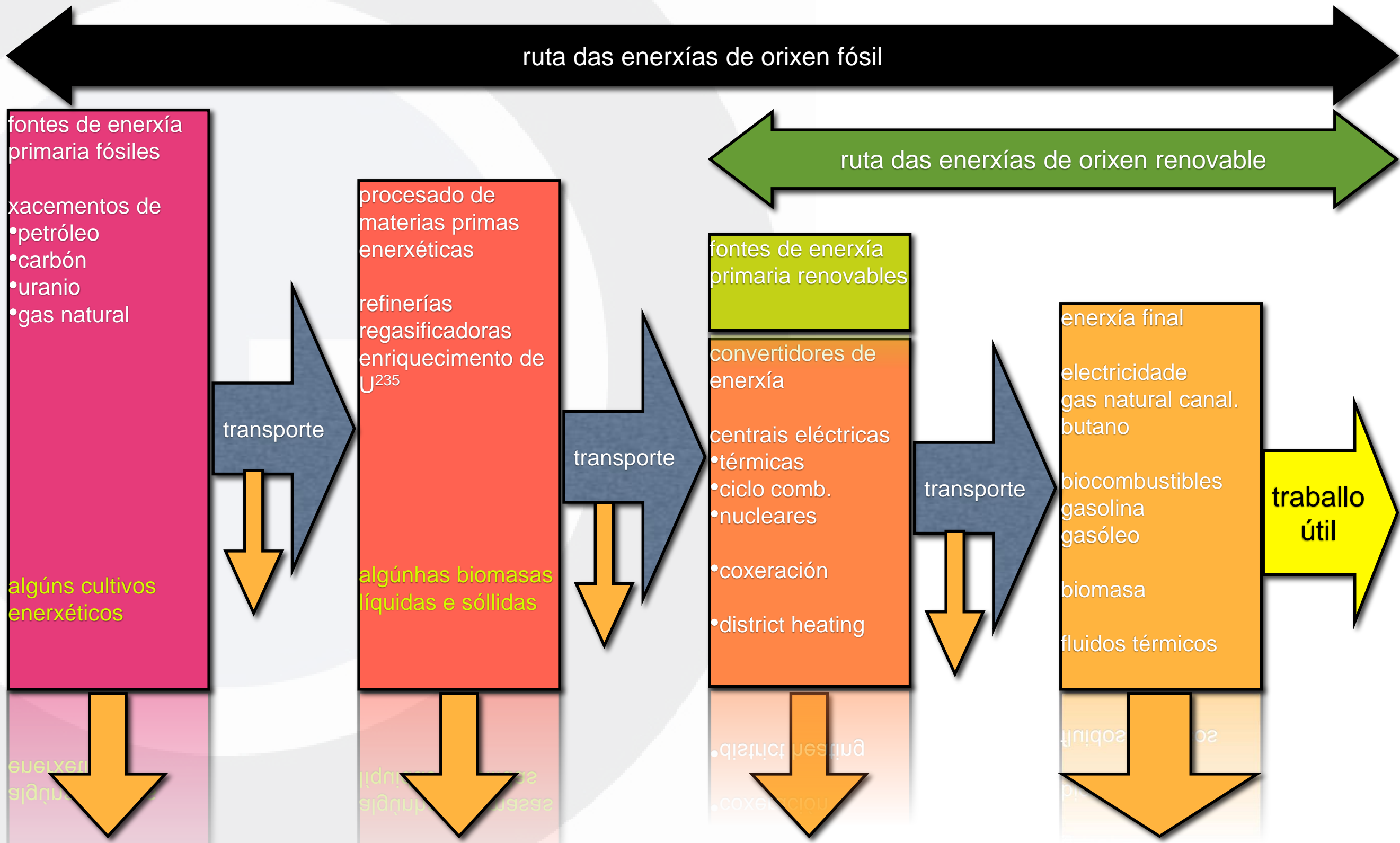
• 5.000 km en coche

• emisión media anual de unha persoa en países como Mozambique

■ carbón
■ nuclear
■ outras renovables
■ petróleo
■ hidroeléctrica
■ hidróxeno
■ gas
■ biomasa

a ruta da enerxía

máis de 1/3 da enerxía que se extrae (primaria) non chega á enerxía

a xestión enerxética

un concepto máis amplo

o uso racional da enerxía e a subministración a partir de renovables son elementos esenciais para o control do consumo de recursos enerxéticos

- todas as transformacións enerxéticas teñen perdas.
- os procesos reversibles teñen perdas nos dous sentidos.
- non todas as formas de enerxía son igualmente eficientes para a súa transformación en enerxía útil.
- as distintas formas de enerxía final teñen diferente "exerxía"

Aforro: redución   de   la   demanda.
Depende do comportamento dos consumidores

Eficiencia: redución   de   las   perdas   =   mellora   do   rendemento.
Depende das tecnoloxías

Aforro + Eficiencia   →   consumo   axustado
-    autoabastecimento   (fontes   propias   -
                                  renovables)
=   consumo enerxético externo
×   prezos   de   los   produtos   enerxéticos
-    custos enerxéticos externos

a xestión enerxética

uso racional da enerxía

$$\begin{array}{c} \downarrow \downarrow \downarrow \\ \text{CONSUMO} \end{array} = \frac{\begin{array}{c} \downarrow \\ \text{DEMANDA} \end{array}}{\begin{array}{c} \uparrow \\ \text{RENDEMENTO} \end{array}} = \frac{\begin{array}{c} \downarrow \\ \text{POTENCIA} \end{array} \times \begin{array}{c} \downarrow \\ \text{TEMPO} \end{array}}{\begin{array}{c} \uparrow \\ \text{RENDEMENTO} \end{array}}$$

aforro: limitación da demanda

depende fundamentalmente do comportamento dos consumidores...

- uso do transporte público
- hábitos para evitar perdas de calor
- uso correcto de dispositivos
- ...

e dos sistemas pasivos

- illamentos das edificacións
- aproveitamento da luz natural
- ...

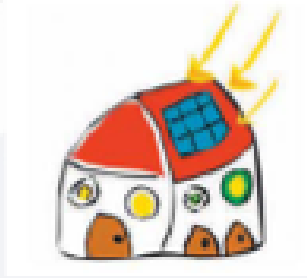
eficiencia: mellora do rendemento

depende esencialmente das tecnoloxías utilizadas e dos sistemas activos.

- substitución de sistemas por outros de mellor comportamento enerxético
- sistemas que eviten (limiten) o consumo en modo “espera”
- fontes de luz de menor demanda eléctrica para a mesma emisión lumínica

a xestión enerxética

fontes renovables de enerxía

solar é a fonte directa da enerxía solar

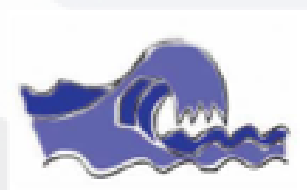
hidráulica regula o ciclo da auga

eólica orixina o vento a partir das diferenzas de presión

biomasa permite o crecemento de plantas e animais

mariña intervén nas ondas do mar, e tamén nas mareas

xeotérmica

a xestión enerxética

xestión enerxética: uso combinado de todos os instrumentos:

- aforro, eficiencia e fontes propias de enerxía (residuais - renovables)
- mix enerxético máis seguro, económico e ambientalmente aceptable

o soporte económico da xestión enerxética é o custe da enerxía que se deixa de consumir: o aforro económico

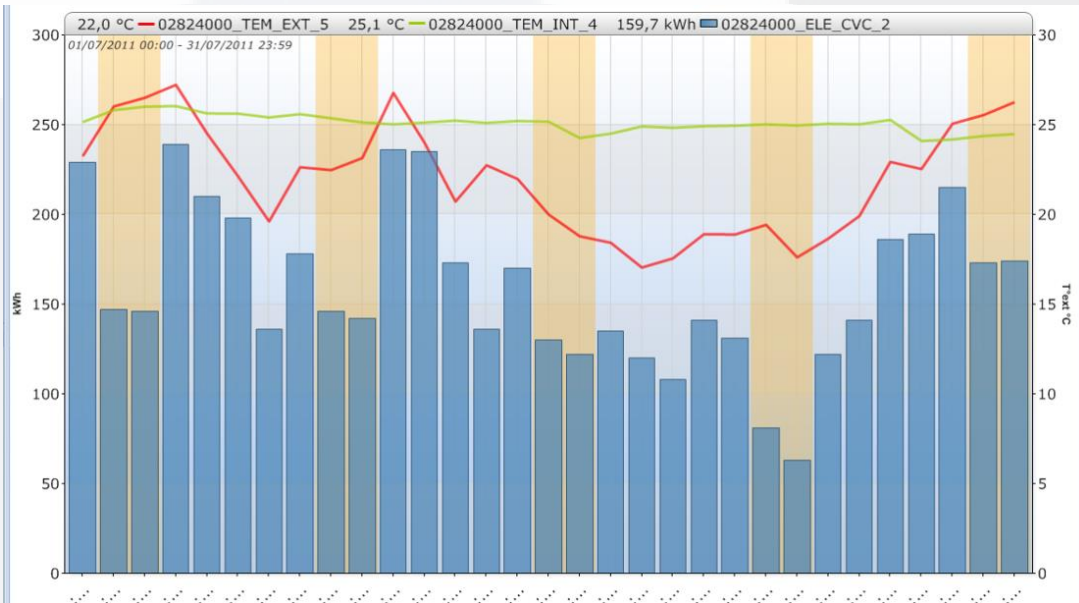
- financiar os investimentos
- reducir os custes de explotación - mellorar a competitividade
- mellorar a seguridade
- modernización tecnolóxica
- ...

pero:

- **o que non se mide** non se coñece
- o que non se coñece non se xestiona
- o que non se xestiona non se controla
- o que non se controla, **descontrólase**

TIC para o control do consumo de enerxía

Proxecto Greencity (2010 - 2013)

Competition results

Type your search here...

Vigo

Pupils in the schools of Nantes and Vigo were involved in a competition of energy savings. They had to save as much energy as possible! Everyday, you can also save energy in your school by following **10 simple steps**.

School Bombrive

Awareness actions such as pupil responsible for switching off the lights

29.2% of lighting savings

In the schools of Vigo, **15,6%** of energy savings have been made during the competition!

[Find more about energy savings in Vigo](#)

Nantes

School Dervallières Chézine

Awareness actions such as pupil responsible for switching off

18.2% of lighting savings

In the schools of Nantes, **4,8%** of energy savings have been made during the competition!

[Find more about energy savings in Nantes](#)

[Back to the welcome page](#)

Proxecto Ener-Domus

📍 Cátedra Telefónica na Universidade de Vigo

	Energía total utilizada	Precio neto
Hoy	14.2 kWh	€1.88
Ayer	15.6 kWh	€2.04
Últimos 7 Días	100.9 kWh	€13.29
Últimos 30 Días	435.2 kWh	€57.26

Electricidad | Gráficos de electricidad

2015 © 2 Save Energy Limited | v2.1.1

Manuales | Política de privacidad | Términos & Condiciones

ONL iIntuition Android & iPhone App now available for free download

Generaytor Join the community

TIC para o control do consumo de enerxía

Proxecto GreenPlay: www.greenplay-project.eu

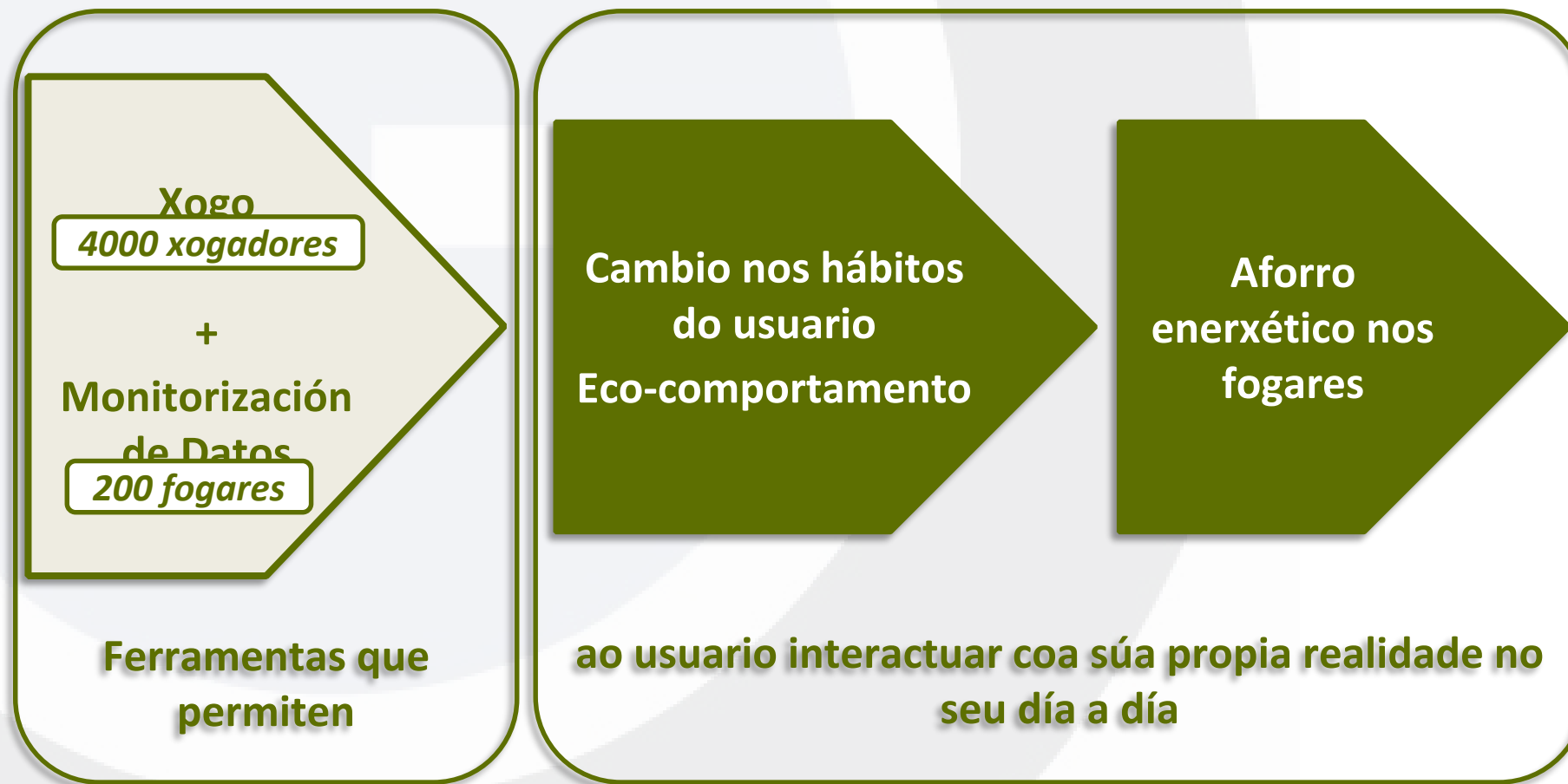
obxectivo:

- cambiar os hábitos de consumo utilizando como ferramenta unha nova tecnoloxía de xogos: SERIOUS GAME

Xogo formativo
Serious game

IoT
**Internet das
COUSAS**

Anónimos

300 visitas/mes
Rexistrados
4 000 xogadores

XOGO que promove o Eco-comportamento

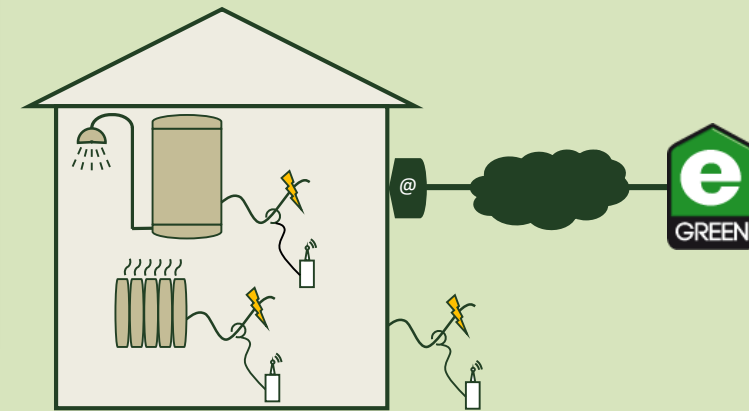

Guíate como reduci-lo consumo de enerxía

Participantes

200 fogares

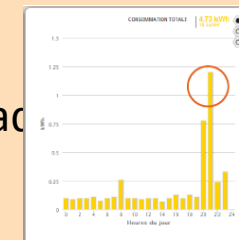
SENSORES que miden o consumo eléctrico

PLATAFORMA
WEB

Axuda personalizada
consellos

Séguenos

[https:// www.facebook.com/greenplay.project.eu](https://www.facebook.com/greenplay.project.eu)

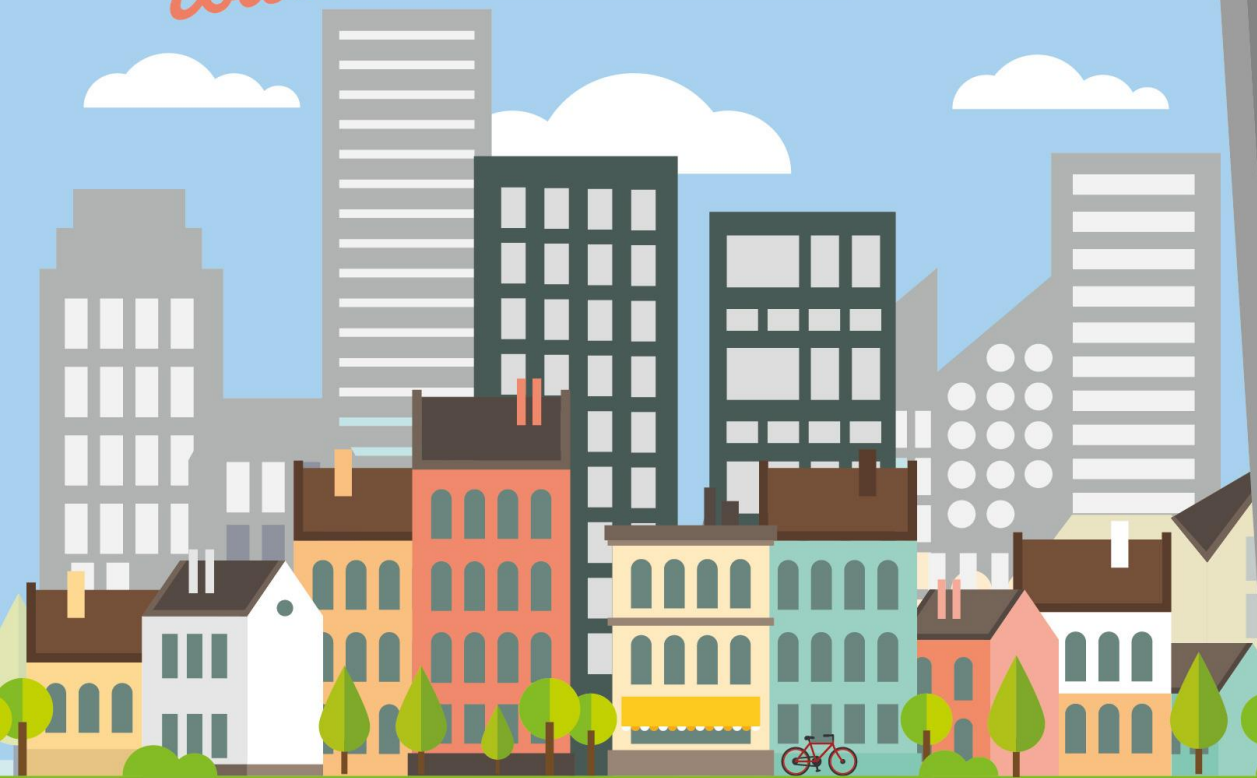

¿Quieres ahorrar un **30%** de energía?

El 'SERIOUS GAME' que te ayuda

¡Así ganamos todos!

GREENPLAY

¿Jugamos?

La 'App' que te permite **reducir** el **gasto eléctrico** de tu hogar

Monitoriza tu casa *y diviértete ahorrando!*

Proyecto 100% subvencionado por la Unión Europea

Tipo de acción: Acciones de investigación e innovación.
Nuevas soluciones TIC para la eficiencia energética
Convocatoria: Eficiencia energética 2014/2015
Temática EE 11-2014 Nuevas soluciones TIC para la eficiencia energética

fundación **faimievi**

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 649621

moitas grazas